

Mijn column nummer 165

Bodem geeft energie

Voor mijn werk moest ik naar Spanje. Mijn opdrachtgever wilde weten of een stortplaats invloed kon hebben op de kwaliteit van een door hem aan te kopen stuk grond. Door een aantal vraaggesprekken heb ik mij kunnen verdiepen in de bron van verontreiniging, de mogelijke verspreidingsroutes voor verontreinigende stoffen en de mogelijke bedreiging van kwetsbare objecten.

De bron van verontreiniging was een stortplaats voor industrieel afval. Ter plaatse wordt veel klei gewonnen voor de keramische industrie. In een van de ontgrondingen is men illegaal gaan storten. De regionale overheid besloot in het jaar 2000 om deze stortplaats onder strenge voorwaarden te legaliseren. Zo is er een folie aangebracht en wordt regenwater dat door het stortmateriaal is gedrongen afgevoerd en gezuiverd. Daarom rijden nu vrachtwagen af en aan om hun industriële afval te komen lossen. Ondanks alle technische voorzieningen om verontreiniging van het omringende milieu te voorkomen, zijn de omwonenden ongerust. Een bekend fenomeen in Nederland, maar nog niet echt bekend in Spanje. Onder de stortplaats ligt behalve een folie nog een dikke kleilaag. De klei in de buurt van de stortplaats is zeer compact. Een belangrijke vraag is of deze kleilaag niet wordt onderbroken door beter doorlatende lagen, zodat verontreinigd water via een lek in de folie toch in het grondwater zou kunnen belanden. De kwetsbare objecten worden vooral gevormd door waterwinningen. Ik heb in korte tijd voldoende informatie kunnen verzamelen om een concreet onderzoeksvoorstel op te stellen, waarmee alle onzekerheden kunnen worden weggenomen.

Johan van Veen berichtte mij onlangs dat bodem hem energie geeft. Datzelfde gevoel had ik na mijn reis naar Spanje. Die energie deed ik onder meer op in de prachtige stad Barcelona. De stad is zo bijzonder dat Johan Cruijff daar jaren na dato nog steeds woont. In het vliegtuig bedacht ik dat mijn hele onderneming ook behoorlijk wat energie heeft gekost. In dagblad Trouw las ik hoeveel CO₂ een reisje per vliegtuig gemiddeld binnen Europa kost en hoeveel bomen je moet aanplanten om dat weer te compenseren. Daar kun je als reiziger weer voor betalen, zodat je geweten gesust is. Voor een reis naar Barcelona ben je zo 10 euro extra kwijt. Maar men denkt dat er onvoldoende plek is voor alle bomen die nodig zijn om vliegreizen te compenseren. Daarom wordt het verzamelde geld ook gebruikt voor windmolens en andere groene energie.

Het zou mooi zijn als er ook geld zou gaan naar mogelijkheden die de bodem biedt om een deel van het energievraagstuk op te lossen. Wat dacht u bijvoorbeeld van een fonds voor betere technieken om koude en warmte in het grondwater op te slaan en weer te benutten? Ik vind dat we dit fonds naar Annemarie Jorritsma moeten noemen. Zij is namelijk zo verdienstelijk geweest om deze vorm van energiebesparing onder de aandacht van een breed publiek te brengen. Wie zet dat op www.coolclimate.nu?